

Aanvullend onderzoek waterspitsmuis In het kader van de Flora- en faunawet

Plangebied: Veldwetering, De Ronde Venen

Opsteller: T. D. Breur

Aanvullend onderzoek vleermuizen

In het kader van de Flora- en faunawet

Ondertitel	Plangebied: Veldwetering, De Ronde Venen
Opsteller	T. D. Breur
Datum	30-12-2016
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20161205v01
Aantal pagina's	31
Opdrachtgever	Programmabureau Utrecht-West
Contactpersoon	J. van Dijk
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2016. Aanvullend onderzoek waterspitsmuis. In het kader van de Flora- en faunawet. Veldwetering, Ronde Venen. Rapportkenmerk ER20161205v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Onderzoeksvragen.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Werkwijze	7
2.1 Werkstappen	7
2.2 Toelichting onderzoek	7
3 Omschrijving plangebied	11
4 Onderzoekresultaten.....	13
4.1 Aanwezigheid.....	13
4.2 Samenvatting.....	13
5 Activiteiten	15
5.1 Voorgenomen werkzaamheden.....	15
5.2 Nieuwe situatie	15
5.3 Wettelijk belang	15
5.4 Alternatieven afweging	16
6 Effectbeoordeling en toetsing.....	19
7 Conclusies en aanbevelingen.....	21
7.1 Conclusies.....	21
7.2 Aanbevelingen.....	21
8 Geraadpleegde bronnen	23
8.1 Literatuur.....	23
8.2 Internet.....	23
Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet.....	25
Bijlage 2 Stappenplan voor diersoorten bijlage IV Habitatrichtlijn	31

1 Inleiding

In opdracht van Programmabureau Utrecht-West heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar waterspitsmuis. Het onderzoek is uitgevoerd in plangebied genaamd: Veldwetering, gemeente Ronde Venen.

1.1 *Aanleiding*

Aanleiding voor het uitvoeren van het aanvullend onderzoek betreft de voorgenomen ontwikkeling om agrarischer percelen om te vormen tot natuur en het aanbrengen van natuurvriendelijke oevers. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied van de waterspitsmuis. De Flora- en faunawet kan hierdoor worden overtreden (zie bijlage 1). Op basis van een door Ecoresult B.V. in het kader van dit project uitgevoerde quickscan flora en fauna¹ is in het plangebied potentieel geschikt habitat van de waterspitsmuis vastgesteld. Derhalve diende aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de waterspitsmuis uitgevoerd te worden. Dit geschikte habitat bevindt zich op perceel D (afbeelding 2, pag. 11), het overige deel van het plangebied wat onderzocht is tijdens de quickscan was ongeschikt voor waterspitsmuis.

1.2 *Onderzoeksvragen*

Voor het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Is de waterspitsmuis aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object/plangebied of het gebied voor waterspitsmuis?
3. Welk wettelijk belang is er waardoor de activiteiten moeten worden uitgevoerd?
4. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
5. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden achtereenvolgens de werkwijze, het plangebied, de onderzoeksresultaten,

¹ Breur 2016

de activiteiten, de effectbeoordeling, toetsing aan de wet en afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

2 Werkwijze

2.1 *Werkstappen*

De onderzoeksvragen (hoofdstuk 1) voor het aanvullend veldonderzoek worden beantwoord op basis van 4 werkstappen:

1. Veldonderzoeken van de aan- of afwezigheid.
2. Bepalen en onderbouwen van het wettelijke belang van de activiteiten.
3. Bepalen van het schadelijke effect op de functionaliteit van de voortplantingsplaats of vaste rust- en verblijfplaats.
4. Bepalen van het schadelijke effect op de gunstige staat van instandhouding.

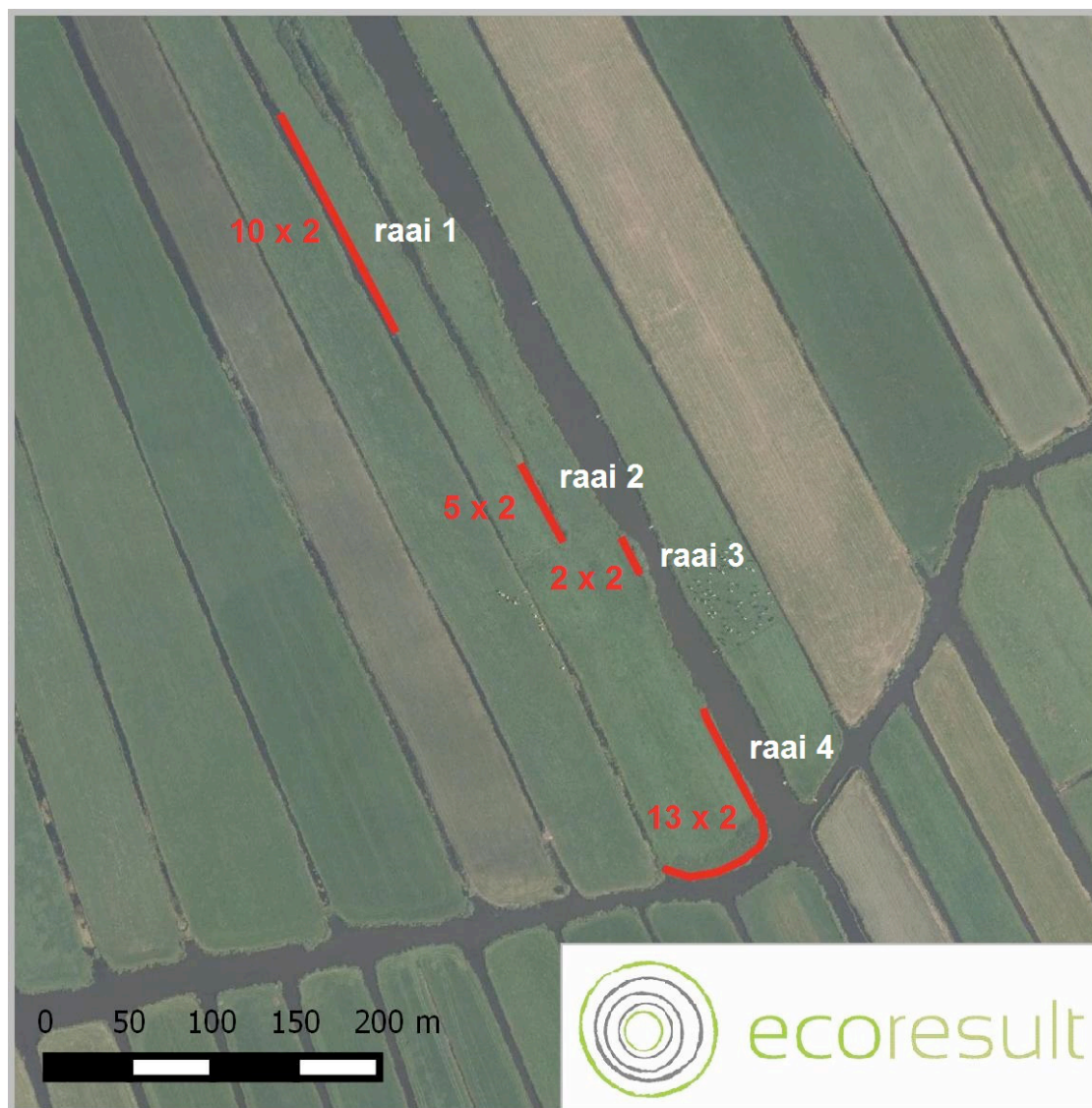
Deze aanpak is gebaseerd op de relevante soortenstandaards en de voor de betreffende soorten beschikbare ecologische informatie.

2.2 *Toelichting onderzoek*

Het onderzoek naar waterspitsmuis is uitgevoerd op van 28 november t/m 2 december 2017 volgens de IBN-plus methode. Gebruikt is gemaakt van 60 Heslinga life- traps. Deze life-traps zijn gepaard in 4 raaien uitgezet (zie afbeelding 1), met aantallen variërend van 4 tot 26 vallen per raai (afhankelijk van het geschikte habitat). De raaien zijn uitgezet op delen van het terrein waar ruigere delen van het terrein met oevervegetatie in de nabijheid van water. Op 28 en 29 november stonden deze vallen niet op scherp om de muizen aan deze objecten te laten wennen (pre-baiten), alvorens te gaan vangen. Van 30 november t/m 2 december stonden de vallen op scherp. In totaal zijn 4 controlerondes uitgevoerd met een maximale interval van ca. 12 uur tussen de controles (ochtend en avond).

Doel van dit onderzoek is de aan- of afwezigheid van waterspitsmuis bepalen, extra informatie (zoals geslacht, terugvangsten etc.) is niet verzameld. Andere gevangen (muizen)soorten zijn genoteerd en gerapporteerd.

Het onderzoek is uitgevoerd door B. Verhoeven en L. Boon, ecologisch deskundige bij Ecoresult B.V..

Afbeelding 1: De uitgezette raaien en het aantal vallen per raai (in sets van 2).

Datum	temperatuur	Neerslag	Windkracht	Windrichting
28-11-2016	-1 °C	0 mm	2 bft	NO
30-11-2016	0 °C	0 mm	1 bft	ZO
30-11-2016	2 °C	0 mm	2 bft	ZW
01-12-2016	6 °C	0 mm	2 bft	W
02-12-2016	4 °C	0,9 mm	2 bft	NW

Tabel 1: Weersomstandigheden tijdens het waterspitsmuisonderzoek.

Bron: <http://weergegevens.nl>

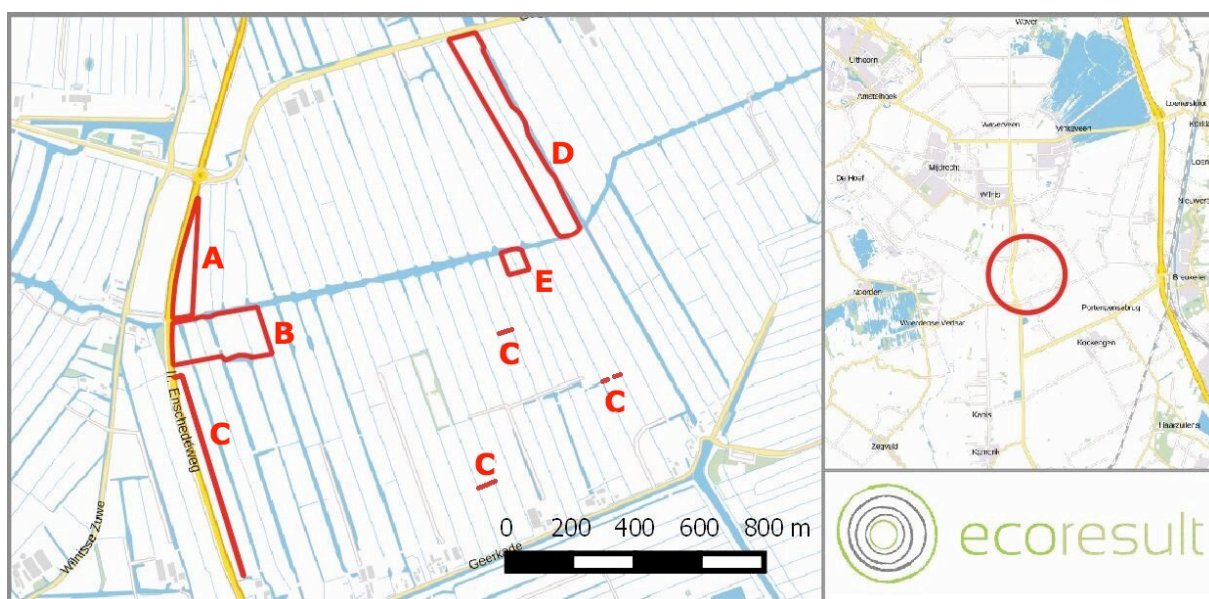
2.2.1 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor de muizenonderzoek geldende standaarden. De periode waarin het onderzoek is uitgevoerd is voor de waterspitsmuis is goed geschikt. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Flora- en faunawet vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven. Wat betreft dit onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

De effectbeoordeling (hoofdstuk 6) vindt plaats aan de hand van de relevante stappenplannen. De beoordeling ruimtelijke ingrepen in het kader van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1 en 2).

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied maakt onderdeel uit van een vijftal percelen en één sloot in Polder Groot-Wilnis-Vinkeveen, in het zuiden van de gemeente Ronde Venen, provincie Utrecht. Het betreft het perceel D op afbeelding 2. Dit perceel (eigendom van Staatsbosbeheer) bestaat uit ca. 4,5 ha. agrarisch gebied. De begroeiing bestaat uit grassen en kruiden. Op enkele plekken zijn rietkragen en ruige oevervegetatie aanwezig. Het terrein wordt omringd en door poldersloten. In het midden loopt een ondiepe sloot waar aan weerszijden een brede strook oevervegetatie groeit. Op enkele plaatsen groeit deze oevervegetatie de sloot vrijwel dicht.

Afbeelding 2: Ligging plangebied. Voor de regionale ligging, zie de kaartinzet rechts. Het totale plangebied is rood gemarkeerd. Perceel D ligt in het noordoosten. Kaartbron: PDOK.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Aanwezigheid

Tijdens de onderzoeken is geen waterspitsmuis in het plangebied aangetroffen. Het plangebied heeft derhalve geen functie voor de waterspitsmuis. Wel zijn de bosspitsmuis en de veldmuis in het plangebied aangetroffen. Tabel 2 geeft een overzicht van de aantallen waarin deze soorten per raai aangetroffen zijn.

Datum	Moment	raai 1	raai 2	raai 3	raai 4
30-11-2016	avond	1 bosspitsmuis	2 veldmuizen 1 bosspitsmuis	-	1 veldmuis 2 bosspitsmuizen
01-12-2016	ochtend	2 bosspitsmuizen	1 veldmuis	-	1 bosspitsmuis
01-12-2016	avond	2 bosspitsmuis	1 veldmuis	-	1 bosspitsmuis
02-12-2016	ochtend	2 bosspitsmuis	-	1 bosspitsmuis	1 bosspitsmuis

Tabel 2: Soort en aantal gevangen muizen per raai

Afbeelding 3: Gevangen bosspitsmuis (links) en veldmuis (rechts).

4.2 Samenvatting

Tijdens de onderzoeken is geen waterspitsmuis in het plangebied aangetroffen.

5 Activiteiten

5.1 *Voorgenomen werkzaamheden*

Het perceel waarin het muizenonderzoek is uitgevoerd maakt onderdeel van een vijftal percelen die onderdeel uitmaken van een plan omtrent de realisatie van een natuur verbindingszone langs de Veldwetering. Voor dit specifieke perceel geldt dat het wordt omgevormd tot een nat schraalland en vochtig hooiland. Ten behoeve hiervan zal het terrein deels worden geplagd. Aan de zijde van het perceel zal een “zware natuurvriendelijke oever” gerealiseerd worden, volgens de aanpak van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Dit houdt in dat er een vooroever wordt gerealiseerd van houten palen met houten schotten, ter voorkoming van afkalving. Hierachter wordt het talud van de natuurvriendelijke oever gegraven. Uiterlijk 31 december 2018 moeten alle werkzaamheden zijn uitgevoerd.

5.2 *Nieuwe situatie*

In de nieuwe situatie zal het perceel zijn omgevormd tot nat schraalland en vochtig hooiland. Langs de zuidzijde van het perceel loopt brede natuurvriendelijke oevers met veel oevervegetatie.

5.3 *Wettelijk belang*

De activiteiten kunnen naar verwachting worden geplaatst onder de wettelijke belangen:

- De bescherming van flora en fauna (belang b)
- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j)

Voorbeelden van activiteiten die onder het belang j. ruimtelijke inrichting of ontwikkeling kunnen worden geplaatst zijn: een natuurontwikkelingsproject, aanleg van een weg, stadswijk of bedrijvenpark, bouw of verbouwing van een gebouw, het verdubbelen van een wateronttrekking. De ontwikkeling is gunstig voor flora en fauna aangezien het doel is om een ecologisch waardevolle verbindingszone langs het riviertje de Vlist tot stand te brengen. Zodoende is ook belang b van toepassing op dit project.

De andere wettelijke belangen uit de habitatrichtlijn betreffen de:

- Veiligheid van het luchtverkeer (belang c).
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d).
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)

Het soort wettelijk belang is van invloed op de mogelijkheden of er voor de activiteiten een ontheffing gekregen kan worden, of niet, indien dat nodig is.

5.4 Alternatieven afweging

5.4.1 Locatie

Welke alternatieve locaties voor uw project heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Onderbouw waarom deze alternatieve locaties niet mogelijk zijn.

Het project is locatiespecifiek. Het betreft het realiseren van een ecologische verbindingszone langs een bestaande waterweg.

5.4.2 Inrichting

Welke alternatieve inrichtingsplannen heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Onderbouw waarom deze alternatieve inrichtingsplannen niet mogelijk zijn.

Voor het project is niet gezocht naar een andere locatie, dit past namelijk niet binnen het doel van het project. Ontwikkeling vindt plaats op de bestaande locatie. Aangezien de waterspitsmuis niet aanwezig is, is het niet noodzakelijk de inrichting aan te passen ten behoeve van deze soort. De uiteindelijke situatie zal vanwege de natuurvriendelijke oeverzones zelfs meer aantrekkelijker zijn voor de waterspitsmuis dan de huidige situatie.

5.4.3 Werkwijze

Welke alternatieve werkwijze heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Onderbouw waarom deze alternatieve werkwijzen niet mogelijk zijn.

Een alternatieve werkwijze is niet overwogen. Aangezien de waterspitsmuis niet aanwezig is, is het niet noodzakelijk de werkwijze aan te passen voor deze soort.

5.4.4 Planning

Welke alternatieve planning heeft u overwogen waardoor uw werkzaamheden geen of minder schadelijke effecten hebben voor de soort? Wilt u uw werkzaamheden uitvoeren tijdens de kwetsbare periode van de soort? Onderbouw waarom het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode niet mogelijk is.

Een alternatieve planning voor de werkzaamheden is nog niet overwogen. Aangezien de waterspitsmuis niet aanwezig is, is het niet noodzakelijk de planning aan te passen aan kwetsbare periodes van deze soort.

6 Effectbeoordeling en toetsing

De effectbeoordeling en toetsing voor beschermde tabel 3-soorten die in een plangebied aanwezig zijn wordt verricht aan de hand van:

- Stappenplan Diersoorten op bijlage IV Habitatrichtlijn.

Op basis van de betreffende stappenplannen beoordeelt bevoegd gezag (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

6.1.1 Waterspitsmuis

6.1.1.1 *Vaststellen functionaliteit*

Waterspitsmuis is in het plangebied afwezig. Binnen het plangebied zijn geen voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen of functioneel leefgebied van de soort aanwezig. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing Flora- en faunawet voor de waterspitsmuis is niet nodig.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Conclusies*

In opdracht van Programmabureau Utrecht-West heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar waterspitsmuis. Het onderzoek is uitgevoerd in plangebied genaamd: Veldwetering, gemeente Ronde Venen. Aanleiding voor het uitvoeren van het aanvullend onderzoek betreft de voorgenomen ontwikkeling om agrarische percelen om te vormen tot natuur en het aanbrengen van natuurvriendelijke oevers. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op de waterspitsmuis. De Flora- en faunawet kan hierdoor worden overtreden (zie bijlage 1). Op basis van een door Ecoresult B.V. in het kader van dit project uitgevoerde quickscan flora en fauna² is in het plangebied potentieel geschikt habitat van de waterspitsmuis vastgesteld. Derhalve diende aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de waterspitsmuis uitgevoerd te worden.

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door een ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van de diverse soortgroepen. Het onderzoek is uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante soortenstandaards.

Het aanvullende onderzoek heeft aangetoond dat de waterspitsmuis afwezig is in het plangebied. Het plangebied heeft derhalve geen functie voor de waterspitsmuis. De Flora- en faunawet wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing Flora- en faunawet is niet nodig. De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

Wel blijven de overige aanbevelingen uit de quickscan omtrent de zorgplicht m.b.t. algemene zoogdieren, broedvogels en amfibieën van kracht.

7.2 *Aanbevelingen*

7.2.1 **Zorgplicht**

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee

2 Breur 2016

mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Bij de aanvang van het project dient de 'Zorgplicht' Artikel 2 van de Flora- en faunawet te worden besproken.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Breur, T.D. 2016. Notitie Quicksan flora en fauna. Plangebied: Natuurverbinding in de Veldwetering, gemeente De Ronde Venen. Rapportkenmerk: NER20161101v02. Ecoresult B.V. Dordrecht.

8.2 *Internet*

Weersgegevens

<https://projects.knmi.nl/klimatologie/daggegevens/index.cgi>

Soortenstandaards

[http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/onthefing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare](http://www.rvo.nl/onderwerpen/ agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/onthefing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare)

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet

Bron: mijn.rvo.nl

Soortenbescherming door Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Voor wie

De Flora- en faunawet geldt voor iedereen in Nederland.

Wat is verboden

Gaat u bouwen, slopen, dempen, saneren, aanleggen of andere activiteiten voor ruimtelijke ontwikkeling uitvoeren? Dan moet u zich eerst afvragen of er beschermde inheemse soorten aanwezig zijn. Dan is de kans groot dat u te maken krijgt met onderstaande verboden. Het is verboden:

Beschermde inheemse plantensoorten:

- te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Beschermde inheemse diersoorten:

- te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- opzettelijk te verontrusten.

Van beschermde inheemse diersoorten:

- de nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Welke soorten zijn beschermd

Er is veel informatie over soorten beschikbaar op internet. Hieronder staat een opsomming van informatie die u nodig heeft. U bepaalt zelf of u wel of niet met een beschermde soort te maken heeft.

- Soortendatabase
In deze database staat informatie over soorten die in Nederland in het wild voorkomen en op welke manier ze worden beschermd.
- Soortenregister
Deze database geeft inhoudelijke informatie over Nederlandse planten- en diersoorten. Bij elke soort staat een uitgebreide beschrijving van onder meer verspreiding, biotoop en levenswijze.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In deze databank vindt u informatie over waar Nederlandse planten- en diersoorten voorkomen. Deze is beschikbaar voor bedrijven en overheden. U kunt zich hiervoor aanmelden op de website van de Gegevensautoriteit natuur.

Zorgplicht flora en fauna

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat u nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Wet- en regelgeving

Om de in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen is de Flora en faunawet gemaakt. In de wet zijn een aantal verboden opgenomen. Van deze verboden kan alleen onder voorwaarden worden afgeweken. Hiervoor is vrijstelling of ontheffing mogelijk. Het verschilt wel per activiteit, verbodsbepaling of soort.

Verschil vrijstelling en ontheffing

Een vrijstelling is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Flora- en faunawet is een 'kaderwet'. In de wet staan alleen algemene principes en

verantwoordelijkheden. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Flora- en faunawet komen voort uit afspraken over biodiversiteit die op internationaal en Europees niveau zijn gemaakt. Zoals:

- Vogelrichtlijn > Europese richtlijn voor het behoud van de vogelstand.
- Habitatrichtlijn > Europese richtlijn voor de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

De bepalingen over soortenbescherming die in deze richtlijnen staan, zijn opgenomen in de Flora- en faunawet. Ook bepalingen van het CITES-verdrag staan in de Flora- en faunawet. Voor meer informatie hierover gaat u naar CITES.

Waar vindt u de wet- en regelgeving

Alle wet- en regelgeving rond de Flora- en faunawet is te vinden op Overheid.nl. Bij 'Wettechnische informatie' vindt u ook alle actuele informatie over afgeleide regelgeving en wijzigingen van de Flora- en faunawet.

Tabellen soorten Flora- en faunawet

In 3 tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Toelichting tabel I

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen

afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel II

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Toelichting tabel III

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn.

uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Bijlage 2 Stappenplan voor diersoorten bijlage IV Habitatrichtlijn

Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken

